DE JAAR. N°. 872. — **1840.** — VRIJDAG, 4 SEPTEMBER.

DE AVONDBODE,

bonnement
AN HET BUREAU VAN HET BLAD,
Warmoesstraat, N°. 206.
oekhandelaars en Postkantoren van het Rijk.
n, Gelden, enz., moeten *franco* worden ingezonden.

ALGEMEEN NIEUWSBLAD

Prijzen
VOOR 3 MAANDEN,
te *Amsterdam* .... ƒ 7.—
en *Buitensteden* franco..................... » 8.—
ADVERTENTIËN.
ZEVEN REGELS of minder..................... ƒ 1.75.
Elken regel meer............................ » 25.
ZEGEL voor elke Advertentie en herhaling.. » 35.

voor Staatkunde, Handel, Nijverheid, Landbouw, Kunsten en Wetenschappen.

NEDERLANDEN.

NG VAN DE DUBBELE TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Woensdag 2 September.

e zitting zijn de beraadslagingen over de ontwerpen tot wijziging dwet, in tegenwoordigheid van 103 leden en van Zr. Ms. ministers t.

er Warin wordt door ongesteldheid en de heer van Loon door een verhinderd, aan de beraadslagingen deel te nemen. De eerste is ter in de zitting tegenwoordig.

raadslagingen worden geopend over het negende ontwerp van wet, ng brengende in de artikelen 122—128, handelende over de beder staats-uitgaven.

er Thorbecke verklaart zich voor het jaarlijksch regelen der ontvanguitgaven, behoudens sommige vaste uitgaven, die voor een' langeren ouden kunnen worden vastgesteld. Door het invoeren van tweee begrootingen zou de jaarlijksche bijeenkomst der Staten-Generaal unnen worden, noodelooze omslag te zijn. Het mededeelen der ekeningen acht hij louteren vorm, indien niet tevens wordt beat die rekeningen door de Staten-Generaal worden onderzocht en rd.

r van Nes acht de afschaffing der tienjarige begrootingen een werdeel, vooral ook, omdat men vroeger het stelsel volgde, om de n buitengewone uitgaven, hij moet maar zeggen, voorbedachtelijk, ren, en dus de Staten-Generaal te dwingen, om, ter voorkoming atie, alles goed te keuren. Hij kan zich met de tweejarige ben wel vereenigen, vooral ook, omdat die voortaan altijd een jaar ullen worden ingediend. Indien de thans ingevoerde splitsing van eenig nut zal doen, dan moet die verder worden uitgestrekt, en klonderwerp van uitgave afzonderlijk worden behandeld. Hij acht algemeen de voorgestelde bepalingen een ongenoegzaam geneesmiddel kwaad, dat, zoo hij zegt, reeds zoovele millioenen heeft gekost, chuwt, om der gevolgen wille, tegen het voortsluimeren in onbetrouwen.

er van Rappard schetst de ongelegenheden, die uit het vroeger steltienjarige begrootingen voortvloeiden, en die door de tegenwoordige den weggenomen. Deze wet biedt nog versrheidene andere voordee. De tweejarige begrootingen hebben boven de eenjarige dit voorat zij meerdere vastheid aan de Regering geven, [illegible] de Staten-Gene de gelegenheid stellen, om tijd te besparen, dien zij aan andere ge belangen des Vaderlands kunnen wijden. De aanmerking, dat de ng de splitsing der uitgaven illusoir zou kunnen maken, door departen van algemeen bestuur met elkander te vereenigen, is daarom van r gewigt, omdat de Kamer het regt heeft, de begrooting ook om den te verwerpen.

heer de Kempenaer verklaart zich voor éénjarige begrootingen, daar eede Kamer als een verkregen regt heeft, om jaarlijks de financiën elen. Het gevaar der tweejarige begrootingen is daarom te grooter, ook wel begrootingen, in zich zelve onaannemelijk, plagten aangen te worden om de omstandigheden, als een offer op het altaar des vads. De splitsing der uitgaven acht hij minder gewigtig, omdat de departementen van algemeen bestuur niet bij de wet zijn bepaald. moet niet vergeten, dat het verwerpen eener begrooting steeds is een gewoon middel, waartoe zoo min mogelijk moet worden overgegaan, is het dus met den vorigen spreker niet eens, dat de mogelijkheid et gebruik maken van dit middel bij de beoordeeling dezer verandering ening moet worden gebragt. Zoo als het mededeelen der rekeningen is geregeld, acht hij dit een' blooten vorm.

heer Luzac vindt in deze wet wel eenige verbeteringen; maar had toch ige begrootingen wenschelijker gekeurd, en het doet hem leed, dat an het verlangen om betere bepalingen wegens de splitsing der uitgaiet heeft voldaan. Hij is het met den spreker uit Gelderland volstrekt eens, dat het afsluiten der rekeningen in Frankrijk slechts is eene e formaliteit, en beroept zich daarbij op de uitvoerige rapporten wedeze zaak in den *Moniteur*, en het gebeurde met het afstemmen van post van uitgave van 200,000 frs. voor de recepticzaal van den minister eyronnet.

De heer Luyben zegt, dat, indien hij niet om andere redenen, vooral ook wegens het niet roepen van Limburgsche afgevaardigden, tegen deze wet moest stemmen, hij deze, als veel goeds behelzende, door zijn votum zou bekrachtigen.

Ter stemming overgegaan zijnde, wordt dit ontwerp aangenomen, met 90 tegen 13 stemmen. Tegen hebben gestemd, de heeren: Thorbecke, Romme, Gouverneur, Luyben, van Dam van Isselt, Mastboom, Luzac, van Sasse van Ysselt, Boeracker, de Kempenaer, Storm, Beelaerts van Blokland en van Nagell tot Wisch.

De beraadslagingen over het tiende ontwerp, betrekkelijk eene verandering in art. 133, over de stedelijke kiezers-collegiën, worden geopend.

De heer Feith zegt, dat, terwijl de Regering anders met eene te spaarzame hand de gunstige gelegenheid tot het brengen van verbeteringen in de Grondwet heeft waargenomen, het hem leed doet, dat men juist zulk eene nieuwigheid heeft uitgekozen, als de hier voorgestelde periodieke aftreding der leden van de Stedelijke Raden. Die bepaling zal de strekking hebben, om kundige en arbeidzame mannen uit de Stedelijke Raden te verwijderen, en andere nadeelen na zich slepen. Hij beroept zich op het voorbeeld der stad Groningen, welker goederen zich tot op tien uren afstands uitstrekken. Daar volgt deze stad sedert meer dan twee honderd jaren een voor de algemeene welvaart allergunstigst stelsel van landontginning, graaft kanalen, plant bosschen en doet bloeijende dorpen ontstaan. Uitgestrekte kennis van zaken is tot het verzorgen van die uitgebreide bezittingen noodig, en men moet jaren lang lid van den raad geweest zijn, om de ingewikkelde belangen, die daardoor ontstaan, te overzien. De periodieke aftreding zal daarenboven het nadeel hebben, om den braven, onbaatzuchtigen man te doen vervangen door iemand van een tegenovergesteld karakter, maar die de kunst verstaat, om het volk te vleijen. Het ontbreekt toch nergens aan mannen, die steeds eene voorraadschuur van fraaije woorden bezitten, doch tot geene zelfopoffering voor datzelfde volk in staat zijn; die slaven zijn van de goed- of afkeuring der partijzuchtigen, en om die goedkeuring te verkrijgen, soms woorden gebruiken, geschikt om wanorde, ja zelfs oproer aan te kweeken. Hij meent eenig regt te hebben, om zoo te spreken, daar hij van het verlaten der hoogeschool af, alle zijne krachten aan het verzorgen der belangen van de stad zijner woonplaats heeft gewijd. De periodieke aftreding der raadsleden zal al verder de strekking hebben, om de vrijmoedigheid van spreken, den burgermoed der raden te verminderen. De zedelijke kracht dier ligchamen ligt gedeeltelijk ook in de grijsheid van derzelver leden, die een ge-

~~[illegible] dat de periodieke aftreding der raadsleden de strekking zal hebben, om~~

hij, dat de periodieke aftreding der raadsleden de strekking zal hebben, om het aristocratisch beginsel in onze maatschappij, een der bolwerken tegen de aanmatigingen der Kroon, te verzwakken: en dit alles zal men op het spel zetten, om zekeren lof van vrijzinnigheid te verwerven! Bij het ontwikkelen van dit laatste bezwaar, verklaart de spreker niet verkeerd verstaan te willen worden, en als hij van mogelijke aanmatigingen van de Kroon spreekt, niets te willen zeggen van den geliefden en hoogst geërbiedigden Monarch, welke die thans versiert. Hij wederlegt in het breede, hetgeen ten voordeele van de periodieke aftreding is aangevoerd. Men spreekt van het wegnemen van misbruiken, die te midden der stedelijke raden zijn ingeslopen, van het vervangen van afgeleefde raadsheeren door andere meer bruikbare. Maar, wegen die misbruiken over het algemeen op tegen het gevaar om de stedelijke raden aan eene jaarlijksche crisis bloot te stellen? De raadzaal is toch ook geene plaats voor gymnastische oefeningen, en het zal de nuttige werking der stedelijke raden niet verzwakken, dat zich daarin eene enkele afgeleefde grijsaard bevindt. De redenering, dat de periodieke aftreding ons verkiezingstelsel volkomener maakt, acht hij meer van eenen theoretischen, dan van eenen practischen aard. Hij beroept zich daartoe op de ondervinding der laatste zeven en twintig jaren. Ten slotte betoogt hij, dat medestemmen met den zoogenaamden geest des tijds niet altijd is voortgaan op den weg der waarheid. De eerlijke man strijdt, al stond hij ook geheel alleen, tegen dien geest, als hij zich overtuigd houdt, dat deze eene verkeerde rigting neemt.

De heer Copes van Cattenburch verklaart zich tegen de verkiezingen der leden van de stedelijke raden door de massa des volks, en beroept zich op het gebeurde te Rotterdam, zijne voormalige woonplaats, na de omwenteling van 1795, toen aldaar een kapper en een muizevalverkooper tot leden van den stedelijken raad werden gekozen. Hij telt de zwarigheden op, die tegen het denkbeeld van eenen spreker uit Holland bestaan, om de stembilletten in het openbaar te openen, en meent, dat men die taak, ten minste in zijne stad, gerustelijk aan de 28 leden van den Raad kan overlaten. Indien de stedelijke raden geene andere roeping hadden, dan op den 3den trap bij de uitoefening van het kiesregt te staan, zou hij tegen de invoering van de periodieke aftreding minder zwarigheid hebben. Maar hoogstbelangrijk zijn de werkzaamheden dier raden, en de periodieke aftreding daarvan zal, zoo als de spreker in het breede betoogt, de strekking hebben, om waarlijk kundige en onafhankelijke raadsleden door eerzuchtigen te doen vervangen, en geheel, tegen het denkbeeld der vrijzinnige ontwerpers van de wet aan, de te onbeperkte magt der burgemeesters in de hand te werken.

De heer Cramer ziet wel eenige zwarigheden in deze wet, doch zal om het verband, waarin zij tot het verkiezingsstelsel staat, voor dezelve stemmen.

De heer Groen van Prinsterer verdedigt zich tegen de beschuldigingen, die vooral ook door eenen welsprekenden redenaar uit Holland tegen hem zijn ingebragt, en eensdeels zijne aankleving van eene zoogenaamde historische school in het staatsregt, anderdeels zijne voorgewende geheime wenschen tot omverwerping der Grondwet en tot invoering eener heerschende kerk betreffen. Hij verklaart rondborstig en bij herhaling dat deze beide laatste punten geheel buiten zijne bedoelingen liggen. Overigens keurt deze spreker de thans behandelde wet zeer goed, als geschikt om eene anomalie uit onze Grondwettige instellingen weg te nemen. De invloed der burgerijen op de plaatselijke regeringen behoorde tot die aloude vrijheden onzer vaderen, waarop men thans uit de hoogte nederziet. Zij waren strijdig met de bedoelingen der vroegere aristocratie, tegen welke het Huis van Oranje zoo dikwijls de regten des volks heeft verdedigd.

De heer de Man erkent, dat de periodieke aftreding der raadsleden hare nadeelen heeft; maar, in verband met ons geheele verkiezingstelsel, waarin thans door de wegneming van art. 7 en door de verandering van art. 130 eene aanmerkelijke verbetering is gebragt, beschouwt hij ook deze bepaling als de wegneming eener anomalie in ons stelsel. Hij vraagt, of toch ook niet vele der redeneringen tegen de tegenwoordige wet aangevoerd, op het verkiezingstelsel in het algemeen toepasselijk zijn.

De heer Bichon van IJsselmonde verklaart openlijk, dat hij zich geheel en al vereenigt met de zoo uitmuntend ontwikkelde gevoelens van den redenaar uit Groningen, die de periodieke aftreding der raadsleden als de verstoring van een beginsel van orde heeft voorgesteld. Geene consideratie ter wereld kan hem bewegen, om voor die wet te stemmen.

~~[illegible] door een' der rede-~~

iederen stand hun gelijken zouden verkiezen. Het vertrouwen, dat de boeren- en burgerstand in zijne provincie Vriesland steeds aan den adel heeft betoond, strekt ten bewijze van het tegendeel.

De heer de Jonge van Campens Nieuwland verdedigt in het breede de aftreding der raadsleden, in verband met het verkiezingstelsel. Hij vraagt, of het geraden zou zijn, om deze eenige verandering in eenen meer democratischen zin bij de tegenwoordige herziening der Grondwet, openlijk in naam der handhaving van het aristocratisch beginsel, te verwerpen? Zijne practische ondervinding heeft hem geleerd, dat inamovibele ligchamen somtijds afstervende, doode ligchamen worden. Is toch ook niet veel van hetgeen men tegen de periodieke aftreding der raadsleden heeft aangevoerd, op de provinciale Staten en zelfs op de leden der Tweede Kamer toepasselijk? Wat de gezegden van den heer Groen van Prinsterer betreffen, zal de spreker diens voorbeeld volgen en zich een paar dagen bedenken, alvorens te antwoorden.

Men gaat tot de stemming over. Van de 103 tegenwoordig zijnde leden verklaren zich 74 voor en 29 tegen het ontwerp. Daar alzoo het bij art. 229 der Grondwet bepaalde drie vierde der Vergadering niet heeft aangenomen, zal de Koning eerbiedig worden verzocht deze wet in nadere overweging te nemen. Tegen hebben gestemd de heeren: van Lijnden tot Hemmen, Hooft, Laan, de Bruijn Keps, Hoog, van Beusichem van Harmelen, Thorbecke, Romme, Gouverneur, Luijben, van Berkel, van Dam van Isselt, Mastboom, Bichon van IJsselmonde, Vos de Wael, van Bommel, van Akerlaken, van Sasse van Ysselt, Feith, Boeracker, Reael, de Kempenaer, van Wickevoort Crommelin, Storm, van Asch van Wijck, van den Velden, van Nagell tot Ampsen, Copes van Cattenburch, van Nagell tot Wisch.

MENGELWERK.

EEN VERHAAL UIT DEN LAATSTEN OORLOG TUSSCHEN *GROOT-BRITTANJE EN FRANKRIJK.*

(*Naar* ALEX. DUMAS.) — (*Vervolg en Slot.*)

Den zevenden dag kwam een hunner, ANASTASIUS IREMACHOS genaamd, n zij tot hunnen bevelhebber hadden gekozen, den belegeraars een nieuw stel doen. Het was een Griek, met alle de loosheid en sluwheid van zijnen aard begaafd, een moderne ULYSSES, stoutmoedig genoeg om niet voor onderneming terug te deinzen, die tegen twintig ongunstige kansen slechts e goede aanbod, maar tevens te voorzigtig om niet elk nutteloos gevaar vermijden. Hij stak, als naar gewoonte, zijn bleek en vermagerd hoofd eene kleine opening, tot onderhouding der gemeenschap tusschen de erzijdsche partijen gemaakt, en verzocht een mondgesprek met een' agent n den gouverneur te mogen hebben; deze gunst werd hem toegestaan, een officier verscheen dienvolgens voor de opening. IREMACHOS stelde n met eene smekende stem een droevig tafereel van zijne ellende en die er kameraden voor oogen: sedert den vorigen dag hadden zij tegen eenen wreeder vijand, dan alle de vorige, te weten den dorst, te strijden. ne lederen zakken waren ledig, en zij smeekten van de edelmoedigheid gouverneurs, dat deze hun eenig water zou toestaan; zij wisten wel, de overgaaf met den dood gelijk stond, en zij wilden nog zoo gaarne ige dagen leven! Zoo men hun deze geringe gunst weigerde, was hunne ende zoodanig, dat zij, dezelve niet langer kunnende verdragen, besloten dden denzelfden avond met het kruidmagazijn in de lucht te springen; nige droppels water, die zij in naam van alle Heiligen afsmeekten, konden t onheil voorkomen. Maar indien men hun deze bede weigerde, welke Turken zelve den veroordeelde aan den paal toestaan, zoude ten negen re des avonds op den eersten slag der hoofdkerk van *St. Jan*, het magazijn n de lucht springen.

Hetzij men aan deze bedreigingen van IREMACHOS geen gewigt hechtte, etzij de generaal WOOG zich stiptelijk aan de bepaling van het krijgswetboek, dat alle onderhandeling met muitende soldaten verbiedt, houden wilde, werd dit verzoek al weder van de hand gewezen. Het venstertje in het kruidmagazijn ging digt, de officier begaf zich weder op zijnen post, en daar de soldaten de onversaagdheid hunner tegenstanders hadden leeren kennen, bragten zij den geheelen dag in eene angstige en ijsselijke verwachting door; nu en dan opende zich het venstertje weder, en IREMACHOS met een gedurig bleeker gelaat en zwakkere stem, vroeg om water, en hernieuwde na elke vruchtelooze poging, zijne bedreigingen; zoodat de schrik aangroeide, naarmate het noodlottig uur naderde.

Ten half acht ure was het pikdonker, want men was in de maand October: een' somber en stilzwijgende nacht, waarin geene ster aan den Hemel flikkerde, en men geen ander gerucht hoorde dan de nood- en wanhoop-kreten der belegerden, die bij tusschenpoozingen herhaald werden. Een uur ging weder voorbij, waarna de zeven Grieken op het dak van het kruidmagazijn, elk met eene toorts in de hand en om water roepende, verschenen. Doch deze laatste wanhopige poging bleef zonder gevolg. Toen schudden zij met woede hunne flambouwen, en begonnen eene soort van lijkdans, met kreten en verwenschingen gepaard. Kapitein COLLINS, den indruk van dit fantastisch schouwspel op zijne manschappen bespeurende, liet een pelotton in stilte, en door den nacht begunstigd, op het plat der vestingwerken klimmen, en beval den zijnen op de zeven rebellen te vuren. Doch het zij toevallig, hetzij de handen beefden, de kogels floten hen voorbij, zonder dat een enkele scheen geraakt te zijn. Evenwel strekte dit tot waarschuwing, en allen, hunne fakkels uitdoovende, verdwenen in de duisternis, even als booze geesten, die weder ter helle varen.

Van toen af was er geen twijfel meer omtrent hun voornemen, zoodat kapitein COLLINS bevel gaf tot den aftogt. Zulk eene vrees had zijne soldaten bevangen, dat zij in verwarring naar de poorten ijlden en de vlugt namen. Maar te midden hunner vlugt sloeg de klok der St. Jan'skerk den eersten slag van negen ure; op hetzelfde oogenblik sidderde de grond en barstte met een verdoovend geraas van een; de haven was even als bij dag verlicht, en al de glasruiten werden verbrijzeld; het geheele eiland scheen tot in zijne laagste grondvesten geschokt; waarna alles weder in duisternis gehuld, en de stilte alleen door de ongelukkige gekwetsten afgebroken werd, die getuigden, dat de bewerkers dezer ramp, gelijk zij het voorzegd hadden, zich zelve eene bloedige begrafenis hadden bereid.

Het opgaan der zon toonde de uitgestrektheid dezer ramp: het fort en de grachten leverden niets dan een' puinhoop op, met verminkte lijken bezaaid. Men zag intusschen geen spoor van de lijken der belegerden.

Dewijl de gesneuvelde aanvallers tot de Engelsche troepen behoorden en geene ouders of bloedverwanten op het eiland hadden, was het medelijden der inwoners geheel voor de ongelukkigen, door eene overdreven gestrengheid tot zulk een uiterste gebragt. Men verwonderde zich niet, dat *klephten*, tot dus verre zoo vrij als de adelaars hunner bergen, zich niet aan de lastige Europesche krijgstucht hadden kunnen gewennen. Ofschoon derhalve de Grieken deze verwoesting hadden veroorzaakt, viel de haat deswege geheel op de Engelschen.

Men begon reeds, niet deze gebeurtenis te vergeten, want nog rookten de puinhoopen, en de lijken waren ter naauwernood begraven, maar zich minder daarmede bezig te houden, toen het gerucht liep, dat de schim van een dier ongelukkige Grieken aan eenen priester, die naar zijne binnen in het land gelegen woning terugkeerde, was verschenen. De priester, zeide men, volgde den weg op zijnen ezel gezeten, dien hij met vruchten, vleesch en visch beladen had, en was volkomen gerust, de beenen zorgeloos hangen latende en een volksdeuntje neuriënde, toen het graauwtje zulk eenen onverwachten zijdelingschen sprong deed, dat hij overtuigd was, dat er achter hem iets buitengewoons voorviel. Hij keerde zich aanstonds om en zag een' man of liever een geraamte, dat op hem aanlegde, hem toeroepende, dat hij stil zou staan. Op dit gezigt werd de goede man, ondanks zijne hooge jaren, plotseling met jeugdige kracht bezield, en zich van zijnen ezel latende glijden, die hem tot bolwerk strekte, dewijl hij zich tusschen dien en het spook bevond, liep hij naar een boschje, waarin hij spoedig buiten gezigt geraakte, en hij liep altijd door, tot dat hij zijn dorp bereikte.

Men begrijpt, welk een gewigt een zoo bijgeloovig volk als de Malthezers aan dit verhaal hechtten; en ofschoon deze wijze van gebeden af te vragen bij de zielen der afgestorvenen niet in gebruik zij, zoo meende men, dat deze uitzondering te wijten was aan het beroep, dat de man bij zijn leven had uitgeoefend. De Engelsche gouverneur echter, niet zeer ligtgeloovig van aard zijnde, kon kwalijk dit sprookje voor waarheid aannemen, en beval krachtdadige nasporingen, ten einde de vrees, door deze verschijning ontstaan, te doen bedaren. Een regement kreeg order om het eiland te door-

De beraadslaging over het elfde ontwerp, betrekkelijk de Algemeene Rekenkamer, wordt geopend.

De heer Bichon van IJsselmonde beweert, dat in eene Grondwet zoo veel mogelijk onbestemde bepalingen moeten vermeden worden, en hij wenscht dus inlichtingen, waarom het aantal leden der Algemeene Rekenkamer niet is vastgesteld. Ongaarne zou hij tegen deze wet stemmen.

De heer van de Poll beantwoordt de gemaakte bedenking van zijnen geachten vriend, door te wijzen op den oorspronkelijken inhoud van art. 202 der Grondwet, welks wijziging het hier geldt, waarin insgelijks geene bepaling van het aantal leden der Rekenkamer voorkomt: even als tot nu toe, behoort deze zaak bij de wet te worden geregeld.

Dit ontwerp wordt aangenomen met 92 tegen 11 stemmen. Tegen hebben gestemd de heeren: Thorbecke, Romme, Gouverneur, Luijben, van Dam van Isselt, Mastboom, van Sasse van Ysselt, Boeracker, de Kempenaer, Storm, van Nagell tot Wisch.

De beraadslagingen over het twaalfde ontwerp van wet, betrekkelijk tot de verantwoordelijkheid der hoofden van Ministeriële departementen, worden geopend.

De heer Thorbecke brengt verscheiden bedenkingen tegen de redactie dezer wet in het midden. Hij verlangt juistere uitdrukkingen omtrent de daden der ministers, waardoor zij verantwoordelijkheid op zich laden, en ziet iets strijdigs tusschen art. 4, waarin bloot van regtsvervolging wordt gesproken, terwijl art. 2 ook niet in regten strafbare handelingen schijnt te bedoelen. Hij vraagt, hoe het met het contreseing gaan zal, als het besluit niet tot een bepaald Ministerieel departement behoort, en wat men door Koninklijke beschikkingen, in tegenoverstelling van besluiten, moet verstaan.

De heer van Sasse van Ysselt beweert, dat de veeten en partijschappen, die sedert 1795 het Vaderland hebben geteisterd, en aan het huis van Oranje zulke onverdiende rampen hebben berokkend, nog bestaan; dat men hier den echt constitutionelen regeringsvorm mist; dat de onvolmaakte herziening der Grondwet, zeker tegen de bedoeling der opstellers, de strekking heeft, om de magt des Konings op de Kamer over te brengen. De beschuldiging, dat hij revolutionnaire beginselen zou prediken, heeft hem eenen glimlach afgeperst. Hij tart een iegelijk, om een' schijn of schaduw daarvan in zijne vroegere redevoering, die woordelijk in een dagblad is opgenomen, aan te wijzen.

De heer Schooneveld beweert, dat het beginsel der ministeriële verantwoordelijkheid, ofschoon bij afwisseling geloochend en erkend, in onze Grondwet stond. In de erkentenis daarvan ligt dus niet het voordeel dezer wet. Evenmin ligt het, zijns inziens, in de bepalingen omtrent geregtelijke vervolgingen tegen hoofden van ministeriële departementen; want men mag hopen, dat deze nooit in ons Vaderland zullen plaats hebben; maar het ligt in het onschatbaar voorregt van het verwerven van het contreseing der ministers. Sedert elf jaren is de toestand des Vaderlands niet verbeterd. Een schoon Koningrijk is uiteengescheurd; de toestand der financiën is niet ten eenenmale onredbaar, maar toch van dien aard geworden, dat er veel beleid, veel inspanning, zal noodig zijn, om daarin afdoende verbetering te brengen, en wat het ergste van allen is, zeker wantrouwen en misnoegen heeft zich geopenbaard, dat zich, zoo de vroeger begane misslagen niet vermeden worden, meer en meer zou kunnen verspreiden. Hij wil die misslagen niet optellen, want het is zijne gewoonte niet iemand te kwetsen. Slechts dit moet hij aanmerken, dat de ondervinding geleerd heeft, dat men ten onregte de bestrijders van het stelsel van volharding bestendige, of zelfs kwaadwillige opposanten heeft genoemd. Er is dikwijls meer ware vaderlandsliefde in volstandig tegenstreven, dan in onophoudelijk toegeven. Tot het behandelde ontwerp van wet terugkeerende, beschouwt de spreker de daaruit voort te vloeijen voordeelen, vooral uit drie oogpunten: 1°. het maken van een einde aan hetgeen men elders *le régime des décrets* noemt; 2°. het verhoogen van den stand der ministers, die thans niet genoeg geëerbiedigd worden, en wier zelfstandigheid, zoowel tegenover den Koning als tegenover de Natie, door de nieuwe wet zal worden vermeerderd. Bij deze gelegenheid noemt hij het eene kleingeestige bezuiniging, dat men de jaarwedde der ministers in de laatste jaren heeft verminderd: ƒ 20,000 was niet te veel; 3°. Het verhoogen van de nuttige werking der Kamer, die deze verandering heeft geprovoceerd: en thans aan de Natie bewijzen moet, dat zij iets wezenlijk goed en heilrijks tot stand heeft willen brengen. — In den loop zijner verdere beschouwingen geeft de spreker te kennen, dat hij alleen in verband met hetgeen bij ons te lande tot nu toe bestaat, de verandering zoo nuttig keurt. Hij pronunciëert zich volstrekt niet tegen regtstreeksche verkiezingen, ontbinding der Kamers en een verantwoordelijk kabinet, maar dit alles maakt tot nu toe geen deel uit onzer staatshuishouding. Na nog eenige aanmerkingen over de redactie der wet, betuigt de spreker, dat hij die met in eene constitutionele regering. Een voorgestelde maatregel is goed of kwaad. In het laatste geval moet de regering de kracht en den moed hebben, om zich daartegen te verzetten. Zij, die van concessiën spreken, zijn altijd op den weg om eene scheuring tusschen den Vorst en de Natie te doen ontstaan.

De heer van Son ontkent niet, dat hij de strekking dezer wet bedenkelijk heeft gekeurd. De voorbeelden van onze naburen, waar het beginsel der ministeriële verantwoordelijkheid in volle kracht bestaat, zijn toch niet aanmoedigend. Een redenaar heeft het dictatorschap, waaraan thans in een naburig land de Koning onderworpen is, en die de heerschappij van eenen tweeden Richelieu over eenen anderen Lodewijk XIII herinnert, geschetst. De ministeriën volgen in het genoemde land elkander met zoo groote snelheid op, dat men ze niet meer naar de namen der personen, maar naar de dagen van den Gregoriaanschen kalender noemt. De beruchte zinspreuk: *le Roi règne, mais ne gouverne pas*, is voor den koelen, bedaarden Nederlander onzin, onzin voor eene practische natie. Daar echter het bestreden ontwerp van kundige bezadigde mannen afkomstig is, legt ook de spreker zijne bedenkingen op het altaar des Vaderlands neder, en zal hij voor de wet stemmen.

De heer de Kempenaer verheugt zich, dat men bij deze wet ten minste van de vroegere ontkentenis omtrent de verantwoordelijkheid van het ministerie is terug gekomen. De wet kan echter zijne goedkeuring niet verwerven, omdat zij of niets meer geeft, dan reeds bestond, of zelfs misschien iets minder geeft. Hij ontwikkelt deze beide stellingen in het breede, en maakt in den loop zijner rede, waarin hij zich voor het aannemen van het beginsel der ministeriële verantwoordelijkheid in eenen meer uitgestrekten zin verklaart, op het gevaar opmerkzaam, dat de strekking der wet leidt, om te eeniger tijd den Hoogen Raad te plaatsen op eene hoogte boven de Kroon. Twee bepalingen hadden, zijns inziens, in deze wet niet mogen worden gemist, namelijk, die omtrent de onschendbaarheid des Konings, en die, dat de ministers niet door een besluit onttrokken mogen worden aan de op hen rustende verantwoordelijkheid.

De heer van Nes kan zich met de beschouwingen des vorigen sprekers over deze wet niet geheel vereenigen. Hij acht die in de gegeven omstandigheden niet geheel ondoelmatig. De aanklagte der ministers voor den Hoogen Raad zal wel altijd een droombeeld blijven. De spreker neemt het tegenwoordig oogenblik te baat, om, nu de beraadslagingen ten einde spoeden, nog eenmaal zijn diep leedwezen te betuigen, dat men zulk eene voortreffelijke gelegenheid tot herziening der Grondwet, als thans was aangeboden, verloren heeft laten gaan; dat ook nu weder een plaatselijke en provinciale geest hooger heeft gegolden, dan een echte publieke geest. Daarom vooral kan hij de toekomst des Vaderlands niet anders dan met angstvolle blikken aanschouwen.

De heer Luzac zegt, dat dit belangrijk ontwerp van wet wel ongelukkig is. In de gewone Tweede Kamer werd het behandeld in het holle van den nacht; thans komt het ter sprake op een oogenblik, dat allen zich, na eene zoo lang gerekte beraadslaging, uitermate vermoeid gevoelen. Hij acht het tegenwoordig ontwerp op zich zelf en in de gegeven omstandigheden aannemelijk; maar in ééne dringende behoefte wordt daardoor en door het geheele herzieningswerk niet voorzien, namelijk in de noodzakelijkheid van het vinden van eenen uitweg, als er voortdurend geschil tusschen de Regering en de Kamer bestaat. Zoo men niet wil, dat de Kroon in zulke gevallen altijd buigt, wat geen opregt vriend des Vaderlands kan wenschen, moet zoodanig een middel bestaan, en dit kan alleen liggen in een beroep op de Natie. De spreker ontwikkelt dit denkbeeld met veel warmte. Men haalt altijd het voorbeeld van Frankrijk aan, maar waarom ook niet dat van Engeland, waar de echte constitutionele beginselen eigenlijk te huis behooren, en ingeweven zijn in den geheelen geest der natie? Dáár volgen de ministeriën elkander met zulk eene groote snelheid niet op, als men bij het aannemen van het stelsel, dat hij verdedigt, als onvermijdelijk heeft voorgesteld. De vier ministeriën, die elkander aldaar op het einde der vorige en in het begin der tegenwoordige eeuw zijn opgevolgd, en waarvan dat van Pitt het laatste was, hebben te zamen 52 jaren achtereen het roer van staat in handen gehad. Men beroept zich op de schandelijke tooneelen, die na 1795 in de grondvergaderingen plaats hadden, maar men vergeet, dat het Vaderland toen verkeerde in eenen staat van revolutie, en alle waarlijk regtschapen lieden zich aan het deelnemen aan de verkiezingen onttrokken hadden. De spreker vraagt, wat er gebeurd zou zijn, indien de oneenigheid, die tusschen de Regering en de Tweede Kamer op het einde van 1839 over de aanneming der begrooting bestond, eens niet was bijgelegd? Wij zullen, zegt hij, zoo wij niet een ander stelsel aannemen, blijven dobberen in onzekerheid, tot eindelijk botsingen ontstaan, waaraan men niet dan met huivering kan denken. — Wat het tegenwoordig ontwerp betreft, heeft hij de spitsvindigheid, waarmede een redenaar uit Gelderland den tekst daarvan heeft gegispt, bewonderd, maar hij kan daardoor voor de groote voordeelen, die het aanbrengt, het oog niet sluiten. De voordeelen bestaan, volgens hem, vooral in de erkenning van het beginsel der verantwoordelijkheid en in het contreseing der ministers.

Men gaat ter stemming over. Het wets-ontwerp wordt daarbij aangenomen met 91, tegen 13 stemmen. Tegen hebben gestemd, de heeren: Thorbecke, Romme, Gouverneur, Luyben, van Berkel, van Dam van Isselt, Mastboom, van Sasse van Ysselt, Boeracker, de Kempenaer, Storm, van Nagell tot Wisch en Warin.

De beraadslaging over het dertiende wets-ontwerp, betrekkelijk te brengen veranderingen in art. 130 der Grondwet, over de regeling der standen, worden geopend.

De heer Mees levert een uitgewerkt vertoog over dit onderwerp, waarbij hij te kennen geeft, dat het wel iets bedenkelijks heeft, veranderingen te brengen in hetgeen sedert 25 jaren met opzigt der standen bestaat, en waarop men dus door een langdurig bezit zeker regt heeft verkregen, maar dat aan den anderen kant de tegenwoordige regeling der standen veel te wenschen overlaat. Hij heldert dit op door het voorbeeld van Overijssel, waar de kleinere steden Enschedé, Almelo, Steenwijk, Oldenzaal, enz. zich over gemis van evenredige vertegenwoordiging tegenover de grootere steden beklagen, maar vooral ook door het voorbeeld zijner provincie, waar door het scheppen eener ridderschap bij onze tegenwoordige Grondwet, de landelijke stand, welks regten van oudsher zoo goed waren geregeld, en op het landbezit steunden, ten uiterste is benadeeld. Hij vleit zich, dat het tegenwoordig erkent overigens meerdere wijzigingen in de Grondwet verlangd te hebben, doch deze Kamer steeds te hebben beschouwd als eene bloot bekrachtigende vergadering. Hij is het in dit opzigt niet eens met een lid uit Leyden, dien hij als sieraad der Tweede Kamer beschouwt.

De heer van de Poll betoogt, dat het vermetele volharding van hem zou zijn, zich thans nog tegen het behandelde ontwerp, hetwelk hij in de gewone Tweede Kamer heeft afgestemd, te verzetten.

De heer van Asch van Wijck levert eene beschouwing van den waren aard van dit wets-ontwerp, hetwelk uit een voorstel, door hem en andere leden bij de Tweede Kamer ingediend, is voortgekomen.

De heer van Nagell tot Wisch zegt, dat, indien dit ontwerp strekken moet, om eene algeheele herziening der provinciale reglementen te bewerken, daaruit groote botsingen zullen ontstaan.

De heer van Asch van Wijck toont uit den tegenwoordigen tekst van de slotbepaling van art. 130 aan, dat daarbij slechts het daarstellen van een middel tot eventuële grondwettige herziening der reglementen bedoeld is, niet eene algemeene herziening is voorgeschreven.

Bij de stemming wordt dit ontwerp aangenomen, met 87 tegen 16 stemmen. Tegen hebben gestemd, de heeren: Dijckmeester, van Lijnden tot Hemmen, Thorbecke, Romme, Gouverneur, Luijben, van Berkel, van Dam van Isselt, Mastboom, van Sasse van Ysselt, Boeracker, de Kempenaer, van Lijnden tot Sandenburg, Storm, van Nagell tot Ampsen, van Nagell tot Wisch.

Niets meer aan de orde zijnde, wordt de vergadering gescheiden.

AMSTERDAM 3 Sept. Het genootschap: *Ter Bevordering der* alhier, vierde op gisteren, in eene algemeene vergadering, zijn vijf en twintigjarig bestaan; waarbij de hoogleeraar Tilanus ter, in eene gepaste aanspraak, de stichting en lotgevallen tenschappelijke instelling herdacht, en den wensch uitte, om des genootschaps, overeenkomstig den tegenwoordigen stand schappen, uit te breiden. Dien ten gevolge werd het voorstel dat, aangezien de heelkunde haar licht van de geneeskunde ontleenen, er voortaan ook geneeskundigen als gewone leden zo opgenomen, en de bemoeijingen van het genootschap zich niet heelkunde, maar ook tot de geneeskunde zouden bepalen. Nadat heeren: A. G. Resler, med. dr. et chir. majoor, te Haarlem; med. et chir. dr. en chir. majoor, te 'sBosch; Krabacher, oud chir. majoor bij de marine, te Utrecht, en J. A. Mulder Jr. ter te Utrecht, tot gewone leden waren verkozen, werden nog van de uitbreiding des werkkrings van het genootschap, door tot leden voorgesteld, en bij meerderheid van stemmen benoemd med. doct.: Cats Bussemaker, te Amsterdam; Beeke, te Ha Bemmelen, te Haarlem; C. J. van Cooth, te Amsterdam; Egelim lem; van Geuns, te Amsterdam; Heije, te Amsterdam; Pruijs ven, hoogleeraar te Leyden; de Jonge, hoogleeraar te Midd Maanen, med. dr. en raad adviseur te 's Hage; Macquelyn, hoo Leyden; Moll, te Arnhem; Mulder, beroepen hoogleeraar te Utr Ontijd, te 's Hage; van Rossem, (vader) te Amsterdam; Straat leeraar in de geneeskunde te Groningen; C. Themmen, te De A. Willet, te Amsterdam.

Des namiddags vereenigden zich de leden, in den tuin *de N* aan eenen feestelijken maaltijd.

— De *Provinciale Groninger Courant* bevat, onder dagteek Augustus, een uitmuntend verslag van de feestviering op den ge Groningens behoud, in het jaar 1672; aan hetwelk wij de volg derheden ontleenen: — De plegtige gedenkdag van den 28 Au het opbreken van het beleg dezer stad in 1672, is hier weder op matige wijze gevierd. Reeds vroeg in den morgen stroomden, uit dezer provincie, duizenden herwaarts. — Ten 10 ure begon de met het houden van godsdienstoefeningen in onderscheiden ke In de Martini kerk, trad als spreker op de hoogleeraar P. Hofste die, op het verzoek der commissie, belast met de regeling v met de meeste welwillendheid het houden der godsdienstige zich genomen, toen, vóór eenige dagen, de heer predikant deze taak zoude hebben vervuld, daarin door het onverwacht o vaders verhinderd was geworden. De hoogleeraar sprak, naar aa Jesaias XL: 30, 31, over de waarheid, dat het geloof van een de bron is van deszelfs kracht. Dit bewees Z. Hoog-Gel. uit de des Nederlandschen volks, van de vroegste tijden tot op deze da uit hetgeen te Groningen in 1672 gebeurd is, waarbij het beeld gens bevelhebber in dat jaar, Rabenhaupt, als een toonbeeld, dienstig geloof de bron is ook van krijgsmansdapperheid, bijzonde Ten slotte spoorde de redenaar ons aan, om uit dankbaarheid harte te nemen, wat God had gedaan aan ons land en volk, liefde tot het Vaderland, opdat het geloof ook onze kracht blijv land onzer inwoning niet ten onder ga, als zoo vele andere volk zich telkens weder door het geloof in God met vernieuwde kracht oven als de adelaar, waarvan de tekst gewaagt, met verjongd opwaarts stijgt. —

Na den afloop dezer godsdienstige plegtigheid is door de schut garnizoen dezer stad op de groote markt eene parade gehouden, zijn van eene ontelbare schare toeschouwers.

Gedurende den namiddag werd een kinderfeest gehouden, zoo al nen deze stad misschien nimmer heeft gezien. De leerlingen van en armenscholen en van de Israëlitische armenschool, gezamenlijk van 1560, allen versierd met groen, de kleur der stad, en met en strikken, de meisjes voor de borst, de jongens op de hoeden in eenen langen trein, twee aan twee, eerst de meisjes en dan d elke school met eene nationale banier voorop, waarop de naam de de dagteekening van den 28 Augustus 1672 te lezen stond, uit van de Groote Kerk, over de markt, door de Heerestraat naar h bosch, bij afwisseling liederen zingende, toepasselijk op het fe dag. In het bosch werden zij onthaald op eene genoegzame koek en bier, en vermaakten de vrolijke kinderen zich met zing en springen tot des avonds 6 ure, toen zij, wel voldaan, in de als waarin zij gekomen waren, en op nieuw beurtelings zingend stad terug trokken. Inmiddels speelde in het Sterrebosch het horenblazers van het flankbataillon der 8ste afdeeling onderschei landsche melodijen. De algemeene vrolijkheid, die dit feest d heele stad verspreidde, maakte hetzelve tot een waar volksfeest, het begunstigd werd door schoon weder, en alles in eene uitmun en zonder de minste stoornis is afgeloopen. Niet oneigenaardig is dezen dag de meiboom op het dak is gezet van eene voor de ar onderwijs allerbelangrijkste inrigting, op het gebouw namelijk, stads Regering thans doet bouwen in de Nieuwe Kijk-in-'t Jatstraa nen zal voor eene bewaarschool voor 300 arme kinderen.

Een volksfeest van eene andere soort had er plaats in de stad het Kleine Poortje. Van wege de leden van de aan die gracht g cieteit *Amicitia*, werd aldaar eene *Palingtrekkerij* gehouden. O medewerking niet ontbroken van de active leden der tooneel-soci *et Dulce*, welke des avonds, in eenen met toehoorders geheel o schouwburg, ten tooneele voerden: *Rabenhaupt, of de Manmoedi diging van Groningen tegen den Aanval van den Bisschop va en den Keurvorst van Keulen, in 1672*, een voor het feest van d door een' ingezeten dezer stad vervaardigd, tooneelspel. Na het dezer vertooning, spoedde zich elk naar de Groote Markt, a 11 ure onderscheidene brillante Vuurwerken, door den bekwame der Brugh, van Amsterdam, vervaardigd, werden afgestoken. en schitterend was de uitwerking van dit prachtige schouwspel. in den nacht verlustigde men zich met het afsteken van voetzoek dere kleine vuurwerken, en tot den morgenstond heerschten drok lijkheid op de straten en in onderscheidene particuliere en publie schappen.

Het verslag besluit aldus: — «Zoo is dan wederom de viering gedenkdag tot algemeen genoegen, en, niettegenstaande er eene menigte menschen en veelal in eenen beperkten omtrek, bij de o den vermakelijkheden, op de been was, zonder verstoring der g zonder ongeregeldheden of ongelukken afgeloopen. Het is opmerk men zich daarover meest altijd bij de volksfeesten, of volksbij hier ter stede te verheugen heeft: een goede geest, gepaard met en tegenzin tegen losbandigheid, wanorde en verwarring, schijnt lijke gelegenheden iederen Groninger te bezielen. Deze dag heeft lijk ook een treffend contrast opgeleverd met hetgeen sommigen dat er ontevredenheid en misnoegdheid, mindere algemeene w meer dan gewone ellende zouden heerschen. Door het zaaijen hun den, die tweedragt, onrust en verwarring ademen, zouden deze zoo gaarne den geest van welwillende eensgezindheid en orde, volking dezer stad, zelfs bij de talrijkste bijeenkomsten, kenscheti bannen; doch deze dag heeft een' waarborg opgeleverd voor het dier orde en eensgezindheid, en een bewijs van de krachtelooze p dier onruststokers.»

— Door Z. M. is aan de R. C. gemeente te Nistelrode, in Noord-Br eene Rijks subsidie verleend van ƒ 4,000, tot gedeeltelijke voorzie de kosten van herstel en vergrooting van het bestaande kerkgebouw stichten eener nieuwe kerk.

— Door Z. M. zijn benoemd: Tot burgemeester der gemeente Ho Nousen, en tot burgemeester der gemeente Koudekerke, A. Pieke; gemeester der stad Heusden, C. van Dongen; tot burgemeester der g Schoorl c. a., C. Gutker; tot burgemeester en secretaris der gemeente huizen, C. Groots; tot secretaris van Alphen en Riel, P. C. Hendri tot secretaris der gemeente Vrijhoeve Capelle, A. van der Hoek.

— Z. M. heeft benoemd tot notaris te Hardenberg (Overijssel) de J. Aeijelts Averink.

— Z. M. heeft bij hetzelfde besluit, waarbij Hoogstdezelve de offic de Utrechtsche dienstdoende schutterij (in ons vorig N°. gemeld) he noemd, tevens een eervol ontslag verleend uit hunne betrekking schutterij, aan de heeren Mr. B. van Dorp, als 1ste luitenant, en

---

kruisen, en in de holte eener rots ontdekte men zeven mannen, die men aan hunne monteringen voor de zeven Grieken van het kruidmagazijn herkende. Deze verschijning was nog veel wonderdadiger dan de eerste, want hoe hadden zij, die zelve het kruid aangestoken hadden, de uitbarsting kunnen overleven? Men haastte zich hen deswege te ondervragen. Zij hadden er geen belang bij om dit te verzwijgen, en IREMACHOS, die de gansche onderneming bestuurd had, aarzelde niet omtrent deze merkwaardige daadzaak alle inlichtingen te geven.

Van het oogenblik af, dat hij met zijne kameraden in het kruidmagazijn opgesloten was geweest, had hij een plan tot ontvlugting beraamd, dat hij hun voorgesteld had, en hetwelk door hen werd goedgekeurd. Toen zetten zij zich met bewonderenswaardigen moed, volharding en geheimhouding aan het werk. Van toen af was geene hunner daden toevallig of onbedacht; en was elke beweging daarentegen eene schrede ter bereiking van hun doel. IREMACHOS had bedacht, dat men zonder veel moeite een' doortogt naar de zee zou kunnen openen, indien men den op het strand uitkomenden muur doorboorde; en dien ten gevolge hadden zijne kameraden en hij dit werk begonnen. Zij vonden den steen weeker, en bijgevolg hunne taak ligter dan zij verwacht hadden; maar het was klaarblijkelijk, dat wanneer men hen des morgens niet zag verschijnen, men dan terstond zou nasporen; en, daar het gat in den muur een maar al te duidelijk spoor was, zouden de soldaten hen terstond achterhaald hebben. Toen kwam IREMACHOS op het denkbeeld om het kruidmagazijn te doen springen: het gat in den muur zou het voorkomen hebben van door de uitbarsting gemaakt te zijn; en, daar men het er natuurlijk voor houden zou, dat zij de eerste slagtoffers der uitbarsting geweest waren, zoude men eerst de schade, daardoor op het fort en in de stad veroorzaakt, opnemen. Intusschen zouden de vlugtelingen het andere eind van het eiland bereiken, en daar waarschijnlijk wel eene boot vinden om naar *Sicilië* over te steken. Gelijk men gezien heeft, was dit plan in allen deele volvoerd; men had het gebrek, dat men wezenlijk leed, nog grooter doen voorkomen dan het was, en zij hadden hunne rol zoo wel gespeeld, dat de belegeraars door deze krijgslist volkomen misleid werden. Op het bepaalde uur kwamen zij van het dak naar beneden, na aan den uitgang een loop kruid, die met het magazijn correspondeerde, te hebben gestort. Met den eersten klokslag der hoofdkerk, staken zij dit kruid in brand, en haastten zich door het even te voren door hen geboorde gat in den muur te ontvlugten. Hunne berekeningen hadden hen niet misleid, het gat verdween te gelijk met den muur zelven, en elk meende, dat de ongelukkigen door den volcaan waren vernield, dien zij zelve hadden aangestoken. Doch nu werd het lot hun ongunstig, zij zwierven drie dagen rond, zonder eene boot te zien; eindelijk den vierden dag zagen zij er eene op het strand getrokken, welke zij trachtten vlot te maken. Te midden van deze bezigheid echter, werden zij door den eigenaar van de boot betrapt, die terstond in het dorp alarm gaf, en zij hadden slechts den tijd zich in de rotsen, die zich langs dit gedeelte der kust uitstrekken, te verschuilen. De volgende dagen verliepen zonder hun een middel ter ontvlugting aan te bieden. Gedurende eene geheele week, leefden zij alleen van eenige aan den oever der zee opgeraapte schelpen, van raauwe veldvruchten en bladen, en echter namen zij geene toevlugt tot geweld, om zich het noodige te verschaffen, toen eindelijk een hunner, door den honger gedrongen, met den ouden priester diens levensmiddelen wilde deelen, eene poging, die voor hem en zijne broeders zoo ongelukkig afliep.

Zij werden geboeid in de stad geleid, maar al te zeer van het lot verzekerd, dat hen verbeidde, en echter in weêrwil van hunne ellende en van hunne vermagerde wezenstrekken, die getuigden, hoezeer zij geleden hadden, ademden hunne oogen steeds dien onwankelbaren moed, welke den mensch boven de wisselvalligheid van het lot verheft. Terstond na hunne aankomst werden zij voor eene militaire vierschaar te regt gesteld, en na eene beraadslaging van eenige uren tot den dood veroordeeld, aan welken zij door hunne schranderheid zich zoo lang hadden onttrokken, maar dien zij nu met den steeds door hen betoonden moed ondergingen.

BLADVULLING.

De beroemde Fransche dichter BOILEAU was geen vleijer. LODEWIJK XIV legde hem eens eenige gerijmde regelen voor, welke hij niet zonder groote moeite tot rijmen had gebragt. Hij vroeg over dezelve BOILEAU'S oordeel, met eenigermate blijkbare zelfvoldoening. «Sire» zeide de dichter, «niets is Uwer Majesteit onmogelijk. Gij wildet slechte verzen maken, en het is u verwonderlijk gelukt.»

..n, Mr. J. J. T. Alewijn Trip, Mr. J. Hora Siccama, J. H. van Scherm- en W. G. Alewijn, als 2de luitenants.

. Van wege het gouvernement is ter kennis gebragt van de besturen, ..lks mogt aangaan, dat, wanneer de gebouwen, dienende voor kazer- ..stallingen, enz., niet in voldoenden staat worden gebragt of gehouden, ..rnizoenen uit zoodanige plaatsen zullen worden verlegd.

..GRAVENHAGE 2 Sept. De Eerste Kamer der Staten-Generaal is heden ..erd geweest.

..derscheidene leden van de Dubbele Kamer hebben reeds heden middag ..sidentie verlaten; anderen staan op het punt van hun vertrek, zoodat ..iting der tegenwoordige buitengewone zitting in het begin der toeko- ..e week wordt te gemoet gezien.

De Hooge Raad der Nederlanden heeft vernietigd een arrest van het ..ciaal Geregtshof van Gelderland, waarbij S. van Velsen, predikant bij ..gescheiden gemeente te Amsterdam, wegens het onder de gemeente ..k houden eener vergadering van meer dan 20 personen, het doopen ..nderen, het bevestigen van ledematen, enz., is ontslagen; ten gevolge ..n de behandeling dezer zaak verwezen is naar het Provinciaal Ge- ..f te Utrecht.

..DRECHT 2 Sept. Maandag avond omstreeks 7 ure is van de werf ..n scheepsbouwmeester Jan Schouten, met het beste gevolg te water .., het voor rekening van den heer Barend Kooy Jz., te Amsterdam, ..de fregatschip *Sara Alida Maria*, en is onmiddellijk daarna voor ..e reederij de kiel opgehaald voor een fregatschip, genaamd *Waterloo*.

..ASTRICHT 1 Sept. Sinds eenige dagen zijn de Nederlandsche en Bel- ..commissarissen, belast met de onderhandeling over de uitwisseling ..chieven, in deze stad vereenigd. Na vele bijeenkomsten, waarbij de ..enste harmonie heerschte, zijn gemelde heeren gekomen tot de slui- ..ner overeenkomst, waarbij de grondslagen der te doene uitwisseling ..stgesteld. Die overeenkomst moet heden geteekend zijn. Van wederzijde ..men deze zaak met de grootste overeenstemming behandeld, en zonder ..t minste beletsel in den weg is getreden. Bij deze onderhandeling ..Nederland vertegenwoordigd door den heer Bloemaerts, lid van den ..cialen raad, alhier, en België door den heer Emanuel Coenegracht, ..r permanente deputatie van Belgisch Limburg, geadsisteerd door den ..Hamaekers, divisie-chef bij het gouvernement te Hasselt.

(*Journ. du Limbourg.*)

BELGIE.

..USSEL 3 Sept. In den *Commerce Belge* leest men het volgende (*reeds ..andere woorden in ons vorig nommer onder* PARIJS *medegedeelde*): — ..n bijzondere brief uit Napels van den 25 meldt, dat men aldaar het ..t had ontvangen, dat Ibrahim Pacha zich gereed maakte om met alle ..deelingen van zijn leger den Taurus over te trekken. Deze tijding had ..Napelsche beurs eene daling van 1½ pCt. te weeg gebragt.»

FRANKRIJK.

..t. *Corresp.* PARIJS 1 Sept. Bij gemis aan eenig ander staatkundig .. van belang, is de aandacht geheel gevestigd op de verklaring van ..et-Ali, waarbij hij weigert zich aan het tractaat van 15 Julij te on- ..gen, met bijvoeging echter, dat hij, wel is waar, geweld met geweld ..ren, doch geene aanvallende houding aannemen. In het algemeen .. deze woorden in eenen geruststellenden zin uitgelegd, en wint het ..n meer en meer veld, dat de tegenwoordige verwikkeling, even als ..e andere, die sedert 1830 zoo dreigend den vrede van Europa hebben ..r gebragt, ook ditmaal, in plaats van met het zwaard, door toedoen ..lomatie, eene vreedzame oplossing zal erlangen. Dit gevoelen wordt ..n de *Revue des deux Mondes* aangedrongen, welk tijdschrift, om ..ende omstandigheid, dat het meermalen met artikelen des heeren ..wordt vereerd, eene bijzondere waarde heeft, en waarin de vraag: — .. Mogendheden alsnu zullen doen? — op de volgende wijze wordt ..oord:

.. blokkade der Syrische kusten? Engeland heeft altijd beweerd, ten ..n van Spanje, dat men aan de onzijdigen de blokkade van de havens ..bevriende Mogendheid niet kon doen aannemen. Eene blokkade is ..ar niet mogelijk, want Syrië is eene provincie van het Ottomannische .. De Engelschen kunnen de havens van hunnen bondgenoot, en de ..kan zichzelve niet blokkeren. De Sultan zou als maatregel van policie ..n verklaren, dat hij voor alle natiën, zonder uitzondering, deze of ..aven sluit. In dit geval kunnen alleen de strijdkrachten des Sultans ..n beiden komen, om dien maatregel ten uitvoer te leggen.

..et bombardement van Alexandrië? Behalve al wat er over de wettigheid, ..delijkheid en de mogelijkheid van dit middel te zeggen is, zou het ..zonderlinge aan de Porte te bewijzen dienst zijn, om tegelijk met de ..tische vloot de Turksche te verbranden, welke laatste de Pacha zonder ..en twijfel voorop zou plaatsen. Zou dit een bewijs der Anglo Russische wel- ..endheid voor den Sultan zijn? En wat zal de uitkomst dier pogingen zijn, ..neer, zoo als wij gelooven, Mehemet-Ali liever eenige verliezen, zelfs ..ramp, dan de schande zal willen ondergaan? Welk voordeel zal de ..an daarvan trekken? De strijd zal lang en hardnekkig zijn, en, zoo als ..eer Guizot het, met die juistheid van uitdrukking, die hem kenschetst, ..d heeft, de vrede der wereld zal van de incidenten en de ondergo- ..ten afhangen.

De blokkade, het bombardement! maar zoo de verbitterde Pacha, de ..eindelijk moede, besluit het alles voor het alles te wagen en aan Ibra- ..bevel geeft, den Taurus over te trekken, tevens het fanatismus der ..lmannen opwekkende en het grondgebied des Rijks met oproeren en ..nden overdekkende, wat zullen dan de schepen van Groot-Brittanje ..ten? Helaas! Zij zullen ladingen Russen innemen, om dezelve naar ..e, Syrië, en waar al niet, over te voeren? Te gelijk zal een Moscovi- ..leger naar Constantinopel oprukken.

..it zal niet gebeuren — men moet het hopen; maar dit kan gebeu- ..dank zij uw tractaat. Dit is de zuivere uitkomst der staatkunde van ..Palmerston. Tot nog toe was de vrede der wereld in handen van de ..esche kabinetten, en daarbij vooral in die van Engeland en Frankrijk. ..s is de vrede geheel in de magt van eenen Turk, van eenen Pacha, ..eenen uithoek van Africa op zijn gemak alle de kansen van bereke- ..welke eene algemeene ontbranding in het Westen en het Oosten hem ..iedt. En die kansen zijn voor hem niet te verachten!

Overigens schijnt het gevaarlijke eener Russische tusschenkomst, onver- ..ng of de Pacha al of niet den Taurus overtrekt, thans door iedereen ..orden begrepen. Dit komt ons voor, het kenmerkende van den toe- ..d te zijn, en daaraan is de stilstand van het oogenblik toe te schrijven. De Engelschen, zoowel Whigs als Tories en Radicalen, willen op dit ..blik niet hooren spreken van het gebruiken van Russische troepen als ..del van dwang.

Oostenrijk en Pruissen openen op hunne beurt de oogen over de gevol- .. van eene dergelijke tusschenkomst, en zijn er verre af daarin toe te ..men.

Rusland zelf schijnt er niet zeer veel prijs op te stellen, die oplossing te ..aasten.

De houding van Frankrijk geeft aan de questie een geheel ander voor- ..en. Moet men zijne blikken van den Rijn naar Beyruth over Warschauw Constantinopel doen gaan, dan is de lijn uitgestrekt en is het zelfs voor ..nd de moeite waard zich daarover lang te bedenken.

In het kort, niemand verlangt of durft op dit oogenblik zich van de ..en bedienen, ter uitvoering van het tractaat.

Maar wat wordt er dan van die geregtmakende conventie, om welke Palmerston niet teruggedeinsd is, eenen zoo zwaren slag aan het Fran- ..bondgenootschap toe te brengen?

Ten slotte kan men vele onheilen vreezen, maar men moet geenen be- ..nden en ernstigen staatkundigen uitslag verwachten. Hopen wij dan, ..het gezond verstand der Engelsche natie, het al te blijkbare belang van ..enrijk en Pruissen, alsook de kracht en de gematigdheid van Frankrijk ..slagen zullen, den storm te bezweren, die den vrede der wereld bedreigt.»

..art. *Corresp.* PARIJS 1 Sept. Het is thans stellig, dat, in weêrwil ..de bevestiging, welke de Ministeriële dagbladen aan het verhaal van ..overs hebben gegeven, de daarbij vermelde gesprekken tusschen Louis ..ippe en de gezanten van Oostenrijk en Pruissen nimmer in de opgege- ..bewoordingen zijn gehouden. De omstandigheid, dat de Pruissische ..nt, de baron von Arnim, zich toen niet te Parijs bevond, en dus on- ..elijk op de Tuilerien een onderhoud met den Koning kon hebben, is als ..tsend aan te merken, te meer, daar zijn zaakgelastigde insgelijks dien ..niet bij den Koning is toegelaten. Alleen heeft Louis Philippe zich, drie weken geleden, aan den graaf d'Appony beklaagd, dat vorst Metternich zich alsnu van Frankrijk meende te moeten afscheiden, doch dit is geenszins in zulke beleedigende uitdrukkingen geschied, als men durft voorgeven. Het dagblad *La Presse*, dat gezegd wordt onder den invloed des Konings te staan, verklaart alle de daaromtrent in omloop zijnde geruchten voor lasterlijk en ten hoogste beleedigend voor de Koninklijke Majesteit.

Men berekent op 50,000 man het getal werklieden, die gisteren avond aan de onderscheidene barrières vereenigd waren, en waarvan eenige benden de straat Montmartre en de Boulevards zijn doorgetrokken. Ongeveer 200 personen zijn in hechtenis genomen. Ook heden hebben zich eenige zamenscholingen gevormd, waaronder men leden der nationale garde in hunne montering opmerkte, van welke sommigen zelfs den kreet van *Leve de oorlog!* aanhieven.

De heer Sebastiani heeft gisteren eene lange conferencie met den Koning gehad. Men beweert, dat het bekende memorandum van lord Palmerston daartoe aanleiding heeft gegeven.

Men verzekert, dat er ten behoeve van het departement van Oorlog een nieuw crediet van 3 millioen francs, tot aankoop van ammunitie, is geopend.

In den *Moniteur* leest men: — De Russische consul-generaal te Stettin heeft door middel van de Courant dier stad, aan alle zeevarenden ter kennisse gebragt, dat het Russische gouvernement, reeds in 1835 aan alle scheepskapiteinen, passagiers en manschappen der equipagien, welke van buiten 's lands in Finland aankomen, verboden hebbende, brieven of dagbladen in te brengen, daarbij thans het verbod heeft gevoegd, dat niemand van buiten 's lands eenig papieren-geld zal mogen invoeren, noch verzegeld, noch openlijk, hetzij met of zonder adres, op boete, dat hetzelve zal verbeurd verklaard worden, en men de overtreders van het verbod als sluikers zal behandelen.

BAYONNE 28 Aug. Men verneemt, uit brieven van Barcelona, dat op het oogenblik van het vertrek van H. M. de Koningin, op eenigen afstand van de haven, de stoomboot *le Commerce* en nog eenige Fransche schepen, zich aldaar bevonden. Deze vaartuigen hebben het schip, waarop H. M. zich bevond, vergezeld, en hetzelve als escorte gediend. De Koningin zal slechts 4 of 5 dagen te Valencia vertoeven. Espartero heeft zijn hoofdkwartier naar Martorell overgebragt. In eenen raad van ministers, waarbij de generaal tegenwoordig was, heeft H. M. aangedrongen, dat het leger op 80,000 man zou worden verminderd; doch Espartero beweerde, dat de tegenwoordige aangelegenheden in Europa het noodzakelijk vorderen, om het leger tot 120,000 man te behouden, welk voorstel is aangenomen. Men verzekert, dat de generaal, ondersteund door de Engelsche partij, het daar heen wil leiden, zich tot mederegent te doen benoemen; daarnaar strevende, vleit hij zijn leger, en ondersteunt zijne vrienden, die, in geval het leger eene vermindering had ondergaan, hem gedeeltelijk zouden hebben verlaten. De Koningin daarentegen, door de Fransche partij geschraagd, legt veel geestkracht in de zin van een gematigd bestuur aan den dag.

SPANJE.

MADRID 25 Aug. Dezen morgen heeft men alhier de benoeming van den minister van Financiën, ad interim, den heer Josepha Maria Secades, thans directeur der publieke wegen, ontvangen. Hij heeft zelfs nog heden zijne portefeuille aanvaard. Hij is, zoo als bekend is, de opvolger van den heer Santillan. — Alhier heerscht de volmaaktste rust, en bij de aankomst van H. M. de Koningin in deze hoofdstad, zal alles waarschijnlijk tot den voormaligen staat zijn teruggekeerd.

ENGELAND.

LONDEN 31 Aug. Met de stoomboot *de Taag*, Zaturdag te Falmouth aangekomen, hebben wij brieven van Lissabon van den 24 dezer ontvangen, waarin gemeld wordt, dat de oproerige bewegingen niet herhaald zijn, en de stad naar het uiterlijke rustig was. Volgens den correspondent van den *Morning Chronicle*, rustte het gouvernement echter nog op geen bed van rozen, maar was vooral in moeijelijkheden met de regterlijke magt. De leden van het hooge geregtshof, benoemd om de speciale regtbank uit te maken, voor welke, volgens besluit van de Cortes, de oproerlingen teregt moeten staan, hebben gezamenlijk niet alleen geweigerd zich daartoe te leenen, maar hebben in een adres aan de Koningin verklaard, dat de maatregel onwettig en strijdig is met art. 20 van de constitutie, door de Cortes in de haast van het oogenblik over het hoofd gezien. Het Ministerie heeft daarop eene wet aan de Cortes voorgesteld, strekkende om gemeld artikel op te heffen, en bepalende tevens, dat de regters, indien zij voortgaan te weigeren, afgezet zullen worden. Deze wet is in de Kamer der Afgevaardigden reeds met 50 tegen 30 stemmen aangenomen, doch was bij den Senaat nog in overweging. Men beweert, dat de Cortes geen regt hebben, de constitutie alzoo onvoorziens te veranderen, naardien er duidelijk in voorgeschreven is, dat daartoe noodig is de ontbinding van de Cortes en de zamenroeping van nieuwe, opzettelijk tot dat oogmerk te vereenigen, doch het Ministerie heeft zich verontschuldigd met den drang de omstandigheden. Men vreest intusschen, dat deze verkrachting van de constitutie, gepaard met den tegenstand van de regterlijke magt, nieuw voedsel aan den revolutionairen geest zal geven, waarvan het laatste oproer slechts eene ontijdige uitbreking geweest is, en welke meer wortels en takken heeft, dan velen zich verbeelden. Het oogmerk van de revolutionairen is, naar men zegt, de Koningin af te zetten, en den kroonprins, nu drie jaren oud, onder een regentschap, waarvan Sabrosa het hoofd zoude zijn, op den troon te plaatsen. Het *Diario di Governo* is nu het eenige dagblad in Lissabon; alle de anderen zijn geschorst.

STADSNIEUWS.

Tot adsistent-keurmeester en broodweger alhier is aangesteld: J. H. Brevé.

De Crimineele Regtbank in Holland heeft op den 3 September Neeltje van der Horst schuldig verklaard aan diefstal, gepleegd bij nacht in een bewoond huis, en haar dienvolgens veroordeeld tot een kwartier uur tepronkstelling en vijfjarig confinement in een tuchthuis, alsmede in de kosten.

Aangekomen en gelogeerd in den *Grooten Doelen*, Singel: A. C. Winding, advocaat, Flensburg; E. Kraetjes, koopman, Mainz.

In den *Doelen*, Doelenstraat: J. Stanton, kapitein in Britsch Oost-Indische dienst; J. H. March, consul der Vereenigde Staten te Maderie; de opper-geregtsraad Flach, en H. Flach, cand. Juris, Wisbaden; J. Steinmetz, architect, Londen.

In het *Hof der Nederlanden*, Doelenstraat: L. Gan, koopman, Frankfort; E. Duluit, advocaat, Rouaan, E. Boyd, rentenier, Londen.

181ste KON. NED. LOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse, Woensdag 2 Sept.

5de Lijst: N°. 17808 een prijs van *f* 25,000; N°. 17996 een dito van *f* 2,500; N°. 23017 een dito van *f* 1,000. 6de Lijst: N°. 21603 een prijs van *f* 10,000; N°. 2712 een dito van *f* 1,000.

ONDERTROUWD. Te *Delfzijl*, 26 Aug., H. Hagedoorn, van *Amsterdam*, en M. C. J. Heringa. — S. Gille Heringa, van *Rotterdam*, en S. Hagedoorn, van *Amsterdam*.

GETROUWD. 2 Sept. S. S. Kapper Jr. en B. J. Groen.

BEVALLEN. 1 Sept. A. C. Provó Kluit, geb. Assink, Z.

OVERLEDEN. 30 Aug. C. van Bronkhorst, wed. J. J. Bruni, 74 j. — 1 Sept. J. J. van Winter. — Te *Bern*, 26 Aug., M. S. A. Luden.

Part. Corresp. SCHIEDAM 3 Sept. Eene droevige ramp trof dezen nacht onze stad; onze nette beurs is vernield door een' allerhevigsten brand, waarvan de oorsprong geheel onbekend is; tegen kwartier vóór tien ure sloeg de vlam onverwachts aan de voorzijde uit het dak, en vóór elf ure was de toren reeds ingestort. De vlammen verspreidden zich met eene onbegrijpelijke snelheid, en zulks niettegenstaande de windstilte, welke bij de uitbarsting en nog een paar uren later aanhield; toen kwam er eene zware onweêrsbui opzetten, vergezeld van harden wind en gelukkig ook van regen, die, bij de verspreiding van den geweldigen vuurgloed, een groote zegen voor de stad was te noemen. Door de hoogte van het gebouw konden de brandspuiten weinig nut doen, en moest men veelal maar trachten, de nabij zijnde huizen te redden. Het was een allerontzettendst, doch verheven gezigt, toen de toren met de zijkanten in volle vlam geraakte, en deze zich naar alle zijden verspreidde. — Op dit oogenblik, ten zeven ure des morgens, brandt het nog, ofschoon er niet veel meer overschiet dan de muren. — Bij gelegenheid van den brand der beurs te Londen, in het vorige jaar, is door het Stedelijk Bestuur dit gebouw voor zeventig duizend gulden bij twee maatschappijen verzekerd. Doordien de bovenlocalen der beurs tot verschillende oogmerken werden gebruikt, is ook daarmede veel nuttigs verloren gegaan. Het Stedelijk Bestuur was den geheelen nacht aanwezig; ook de schutterij is steeds onder de wapenen geweest, en bovenal hebben vele spuitgasten een' grooten ijver aan den dag gelegd. Het beursgebouw was in 1787 geopend, en heeft dus 53 jaren bestaan.

Beursprijzen der Effecten.

AMSTERDAM, 3 Sept. 4½ Ure.

OMSCHRIJVING DER EFFECTEN.	volg. de Soct. tot nut des Obligatie-handels. van	tot	gebleven.	volgens de Effecten-Societeit. laagste.	hoogste.	gebleven.
NEDERL.... Werk. Schuld... à 2½	51½	¾	⅝	51⅝	11/16	⅝
Dito . . . . . » 5	99¾	100¼	99⅞	99 15/16	100	»
Uitgest. dito . . »	»	»	»	»	»	»
Kansb. . . . . . » *f*	22½	¾	11/16	22 11/16	»	»
Amort. Syndic. » 4½	89¾	90¼	90	90	»	»
Dito . . . . . » 3½	74¼	¾	½	74½	»	»
Hand. Maatsch. . » 4½	168	¾	⅜	168¼	½	⅜
O. I. Leening . » 5	96	½	5/16	96¼	5/16	5/16
Spoorw. Haarl. . »	»	»	»	»	»	»
Dito Rijn- . » 4½	97¼	¾	½	97½	»	»
FRANKR... Inschr. G. B. . » 3	»	»	»	»	»	»
ENGEL...... Dito . . . . . » 3	»	»	»	90⅝	»	»
SPANJE.... *Ardoin's* . . . . » 5	22¼	¾	⅜	22⅜	7/16	⅜
Dito onbep. . » 5	»	»	»	»	»	»
Passive . . . . . »	»	»	»	»	»	»
Deferred . . . . »	»	»	»	»	»	»
PORTUGAL. Oblig. te Lond. . » 3	»	»	»	»	»	»
NAPELS.... Cert. *L.* & *B.* . . » 5	»	»	»	»	»	»
Dito *F.* & *C°.* » 5	»	»	»	»	»	»
RUSLAND.. 1798, 1816. . » 5	104¾	105¼	105⅛	105	⅛	»
1828, 1829. » 5	105¼	¾	⅝	105⅜	⅝	⅝
1831, 1833. » 5	97¾	98¼	98	98	»	»
Inschr. Assign. . » 6	69½	½	⅜	69⅜	»	»
Cert. dito. . . » 6	70¼	¾	⅝	70½	»	»
POLEN...... Aand. à fl. 300. . » *f*	126	127	126½	126½	»	»
Dito à fl. 500. . » »	139	140	139½	139½	»	»
OOSTENR.. Metaliek . . . . » 5	104	½	¼	104 1/16	¼	»
Weenb. G. & C°. » 5	102¼	¾	½	102½	»	»
Dito . . . . . » 4	»	»	»	»	»	»
BRAZILIE.. Dito dito . . » 5	79¾	¾	½	79½	»	»

BEURSBERIGT.

Bij eenige meerdere affaire in Integralen, was er ook heden weder in de prijzen der Hollandsche Effecten weinig of geene variatie. Voor Engelsche rekening werden in genoemd Effect enkele verkoopers opgemerkt. De Londensche koersen van ll. Dingsdag waren reeds vóór de beurs bekend.

In de vreemde Effecten leverde de markt insgelijks weinig bijzonders op, en meest alle bleven op hunne prijzen van gisteren. In Ardoins was eenige affaire.

2½ pCt. Metaliek 57⅝. Pruiss. Loten *f* 136½. 6 pCt. Philadelphia 98. Columbia 2de Leening, à £ 100. 18⅝. Griekenl. bl. à £ 500. 13½, ¼. Dito roode à £ 100. 12¾ Coup. Griekenl. bl. onbep. *f* 2½. Dito roode onb. *f* 2 7/16. Dito Columbia onk. *f* 2⅝. Dito Ardoins 17.

Koers van het Geld: Beleening 3. Prolongatie 3¼. Wissel-Disconto 2½ pCt.

PRIJZEN TEN 5 URE: Integralen 51⅝. Kansb. *f* 22 11/16. Handel-Maatsch. 168⅜. Ardoins à £ 85 5 pCt. 22⅜, 7/16.

Op den VERREKENDAG van gisteren zijn de prijzen der OLIE geweest als volgt: *Raapolie* Ordinair *f* 41¼; Vliegend *f* 39 à 40¼; P°. Sept. *f* 39, 38½, 39¼, 39, gebl. *f* 39; P°. Oct. *f* 39¼, 39, 39½, 39¼, gebl. *f* 39¼; P°. Nov. *f* 39½, ¼, ¾, 39½, gebl. *f* 39½; P°. December *f* 39½, 39¼, 39¾, gebl. *f* 39¾ à 39½; P°. Mei 1841 *f* 38½, 38¼, gebl. *f* 38¼ à 38½. *Lijnolie* Ordinair *f* 31¼; Vliegend *f* 30½ à 30; P°. Sept. *f* 30 à 29½; P°. Oct. *f* 30 à 29½.

WISSELKOERSEN. AMSTERDAM, 3 Sept.

		Geld.	Papier.			Geld.	Papier.
Parijs	2/m	56⅝		Port à Port	3/m	43⅞	
»	kort	57		Genua	2/m	46⅞	
Bordeaux	2/m	56½		Livorno	»		39¾
»	kort	56¾		Napels	»	31	
Madrid	3/m	101¾		Petersburg	»	1.90½	
Cadix	»	101½		Weenen	6/w	36⅝	
Seville	»	101		Augsburg	»	36	
Bilbao	»	101½		Frankfort	»	36⅜	
Lissabon	»	43⅝		Rotterdam		pCt.	

WISSELKOERSEN. ROTTERDAM, 1 Sept.

Londen 2/m *f* 11.85, k. *f* 11.92½.

Part. Corresp. LONDEN 1 Sept. Lord Palmerston is gisteren, wegens dringende bezigheden, in de stad teruggekomen.

De verzending van goud en zilver naar Frankrijk gaat nog voort in buitengewone hoeveelheid. In de vier laatste dagen zijn er te Dover 218,000 oncen zilver en 8535 oncen goud ingescheept.

Daar Mehemed-Ali nu verklaard heeft de voorwaarden van den Sultan en de vier Mogendheden van de hand te wijzen, en, zonder aanvaller te zijn, geweld met geweld te willen te keer gaan, verwacht men, dat nu eerstdaags de ratificatiën van het verdrag van 15 Julij uitgewisseld zullen worden, hetwelk, om Frankrijk te sparen, niet geschied zoude zijn, indien de Onder-Koning de hem gestelde voorwaarden gaaf aangenomen had.

LONDEN, Dingsdag 1 September.

Consols op tijd 90⅝. Dito cont. 89⅝. Brazilië 5 pCt. 79½ à 80½. Columbia 2e Leening, 6 pCt. 24 à ½. Mexico 6 pCt. 28½ à 29. Dito 1837 5 pCt. 29½ à 30. Portugal 3 pCt. 22 à ¼. Dito 5 pCt. 34 à ¼. Ardoins m. c. 5 pCt. 24⅝ a ⅞. Passive 5¾. Deferred 11½. Holl. 2½ pCt. 51⅝ à ⅞. Dito 5 pCt. 101½ à 102. Dito O. I. 5 pCt. 98 à 99. België 5 pCt. 101 à 103.

Het nieuws van Parijs van Zondag avond, ten gevolge waarvan de dwangmiddelen tegen den Onderkoning van Egypte nu noodzakelijk worden, heeft heden de Engelsche Fondsen gedrukt; na veel variatie zijn dezelve ¼ pCt. lager dan gisteren gebleven. De Spaansche zijn ½ pCt. gedaald, op de tijding van de oproerige beweging te Valencia, en de gedeeltelijke ontbinding van het nieuwe Ministerie. Men vreest voor regeringloosheid aldaar. Over het geheel was er weinig kooplust in de buitenlandsche Fondsen.

PER DUIF.

ANTWERPEN, Donderdag 3 September.

Gisteren avond bleef de prijs der Ardoins 22⅜, ¼.

BRUSSEL, Donderdag 3 September.

De prijs der Ardoins bleef gisteren avond 22 5/16, ⅜ g.

FONDSEN EN WISSELKOERSEN OP VREEMDE BEURZEN.

PARIJS, Dingsdag 1 Sept.

Het was heden de eerste dag der liquidatie in Fransche Fondsen; door de beduidende variatiën, welke de prijzen in den loop der laatste maand geleden hadden, was de beurs heden zeer belangrijk. De 3 pCt., welke gisteren 79.90 bleven, gingen heden à contant terug tot 79.45, doch bleven weder 79.70; op ult. September was de prijs echter vaster, en bleef 80.10. Men betaalde tot 45 c. voor prolongatie. In de vreemde Fondsen ging weinig om.

Wisselk. Amst. 1/m 209⅝; 3/m 208⅝.

ANTWERPEN, Woensdag 2 Sept.

België 5 pCt. 99½. Dito 3 pCt. 69¼. Metaliek 5 pCt. 107. Loten fl. 250. 393. Pol. Lot. fl. 500. 140. Dito fl. 300. 126. Ardoins 5 pCt. 22½. Uitgestelde 6½. Nassau Loten *f* 22. Darmst. Loten 24. Pruiss. Loten *f* 135.

De Ardoins, die gisteren avond 22¼ g. bleven, werden heden in den beginne à 22½, ⅝ gedaan, doch daalden weder tot 22½, 7/16; op dezen koers konden zij zich echter niet souteneren, doordien er zich op het einde der beurs vele verkoopers vertoonden, waardoor dezelve tot 22 7/16, ⅜, 5/16, ¼, 3/16 teruggingen. Premie 1/m 22⅝ d. 1. Coupons 17 p. Men zeide, dat er per duif lager merken van Londen van gisteren waren ontvangen. Belgische Fondsen waren insgelijks flaauw; de 3 pCt. bleven aangeboden à 69.

BRUSSEL, Woensdag 2 Sept.

De koersen van Parijs ter beurze niet bekend zijnde, ging er heden weinig in Fondsen om; in het algemeen merkte men echter eenigen meerderen kooplust op, en is het geld ruim; de 5 pCt. Belgische bleven 99¾ g.; 4 pCt. 91¼ g.; 3 pCt. 69¼ g. Ardoins 22 7/16.

FRANKFORT A/M, Maandag 31 Aug.

Op de rescontre waren heden van Hollandsche 2½ pCt. en Ardoins eenige partijen over, die ter markt werden gebragt, en daardoor de prijzen drukten; de eerstgenoemden gingen van 50$\frac{7}{16}$ terug tot 50¼, en na 1 ure daalden dezelve nog tot 50$\frac{1}{16}$. De Ardoins gingen terug tot 4¾. De Oostenrijksche Fondsen waren daarentegen zeer vast, en werden tot hooger prijzen gevraagd.

WEENEN, Donderdag 27 Aug.

Metaliek 5 pCt. 107¼. Bank-Actiën ƒ 1700. Loten fl. 250. ƒ 125. Dito fl. 500. ƒ 140.

SCHEEPVAART EN HANDEL.

Schepen in Lading.

AMSTERDAM.

Naar SURINAME, het gekop. tweed. barkschip *Noord-Holland*, Kapt. H. K. Ruyl, van Amst. Sluit 3 Sept. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar SURINAME, het gekop. tweed. barkschip *Julia*, Kapt. J. Hilbrands, van Amst. Sluit 17 Sept. Adres bij Hoyman en Schuurman.

Naar RIGA, het brikschip *Jeannette*, Kapt. H. G. Winter. Adres bij F. der Kinderen.

Scheepstijdingen.

VLIE 1 Sept. Uitgezeild: C. Cortsen, Vaaren, Drammen. T. A. Steenfeldt, Vennerne, dito. S. Horne, Fortuna, Noorwegen. K. P. Kiewit, de Vrouw Regina, Stettin. E. Knudsen, Elisabeth, Dantzig. H. J. Roskamp, Luna, Oostzee. — 31 Aug. Binnengekomen: H. R. Dood, de Vr. Christina, Dantzig. G. A. Jonkhoff, de Vr. Jantje, Koningsbergen. — 1 Sept. G. K. Wijkmeijer, Anna, Nerva.

KAMPEN 2 Sept. Binnengekomen: J. D. Douwes, de IJssel, Krageroe.

BINNENGEKOMEN.

HARLINGEN 2 Sept. A. van Aken, Johanna, Dantzig. S. E. Scherpbier, Hoop, Zwolle.

TEXEL 2 Sept. Z. en Z. W. — W. Landzaat, Ons Genoegen, Batavia. R. T. Feninga, de Weldaad, Cardiff. W. J. Gialts, Helena, Newport. Stephens, Mars, Newcastle. H. Hann, Permute, Sunderland. J. J. Ynsen, Helena, Petersburg. J. H. Westerling, Maria, dito. P. A. Bradhering, Auguste, Riga. C. T. Maass, Annette, dito. H. Nieman, Fanchon, dito. J. Bradhering, Wilhelmina, dito. P. Roelfsen, Noordsche Klippen, Koningsbergen. H. Geelvink, Maria Louisa, dito. J. H. van Wijk, Jongvrouw Maria, Dantzig. J. Svane, Eduard, dito. O. A. Kruge, Scandinavien, Drammen. N. Svenningsen, Johanna Maria, dito. H. Thus, Tree Söstre, dito. H. Them, Forsigtigheden, Osterrisoer. S. A. Brouwer, Johanna, Tonsberg.

VLIE en TERSCHELLING, geene lijsten aangekomen.

HELVOET 2 Sept. T. Armstrong, William and Helen, Newcastle. J. Hall, Dispatch, dito. — Gisteren nog: R. Malborough, Isis, Sunderland. G. H. Olsen, Industrie, Riga. C. Baltzer, Martha and Max, dito. H. R. Bock, Adriaan, dito. G. Bruss, Paulina Delphina, dito. P. H. Ahrens, die Zwellinge, dito. A. Schloessmann, Claudine Marquise Paulucci, Liebau. A. H. Dijkhuis, Christina, Memel. G. E. Hoveling, Avontuur, Koningsb.

BRIELLE 2 Sept. Z. — G. Britt, Rotterdam Packet, Newcastle. H. E. Boll, Jufvr. Stijntje, Straalsund.

MAASSLUIS 2 Sept. Z. — Niets.

BATAVIA 14 April. Reid, Jane Blain, Sydney.

STRAAT SUNDA 15 April. Duthie, Jane, Port Adalaide n. Batavia. Noue, Williams Barras, dito n. dito.

BALTIMORE 4 Aug. Gialt, Ulysses, Amsterdam.

VENETIE 19 Aug. Lobman, Jane, Amsterdam.

GIBRALTAR 15 Aug. Hansens, Neêrl. Welvaren, Amsterdam.

CADIX 18 Aug. Cornish, William Davids, Amsterdam.

ST. UBES 16 Aug. Edmunds, Beaver, Amsterdam. Minoltz, Hebe, Rotterdam. — 17 Aug. Ebeling, Theresia, dito.

LISSABON 18 Aug. Minne, Jean van Eijck, Antwerpen.

PORT-à-PORT 18 Aug. De Lemos, Anna, Amsterdam.

ANTWERPEN 1 Sept. F. Habeck, Harmonie, Petersburg. — 2 Sept. J. Nichols, Test, dito. H. T. Mulder, Margina, dito. Woitge, Norge, Nerva. J. Harup, Concordia, Riga. A. D. Nieman, Tugend, Windau.

GREENOCK 26 Aug. Schut, Maria Aletta, Belfast.

CARDIFF 27 Aug. Schreuder, de Onderneming, Belfast.

GUERNSEY 27 Aug. Day, Hostelina, Antwerpen.

MISTLEY 29 Aug. Todham, Rainbow, Rotterdam n. Plymouth.

HASTINGS 30 Aug. Skinner, Mary Ann, Rotterdam. Sisley, Mary Theodosia, dito.

DOVER 30 Aug. Philpott, Ann, Rotterdam.

LONDEN 29 Aug. Williams, Earl of Clancarty, Rotterdam. — 30 Aug. De Vries, de Hoop, Groningen. Scholtens, Jufvrouw Anna, dito. Detmers, Onderwinding, Amsterdam. De Jonge, Alida Ikina, dito.

GRAVESEND 29 Aug. Pearson, Londen, Rotterdam. De Jong, Dorp Gaatsmeer, Workum. — 30 Aug. Galloway, Union, Harlingen. Carter, Orwell, dito. Cummings, Wave, Rotterdam, Rotterdam. Sap, Jantina Annegina, dito. Berg, Vr. Margaretha, dito.

LYNN 27 Aug. Van Dierendonk, St. Antonius, Memel.

HULL 28 Aug. Sprik, 2 Gebroeders, Amsterdam.

STOCKTON 27 Aug. Rozema, Gesina, Harlingen. Claussen, Minerva, Rotterdam.

SUNDERLAND 28 Aug. Mc. Donald, Europa, Dordrecht. Wilson, Samuel and Sarah, dito. Week, Protector, Rotterdam. Clasper, Conqueror, dito. — 29 Aug. Stewart, Robert and Mary, Schiedam.

NORTH SHIELDS 28 Aug. Veendam, de Goede Verwachting, Harlingen. — 29 Aug. Rogers, John, Schiedam.

LEITH 29 Aug. Atkins, Sarah and Helen, Harlingen.

HAMBURG 29 Aug. De Jonge, Alida Gesina, Amsterdam.

UITGEZEILD.

TEXEL 2 Sept. J. F. de Boer, Gesina, Londen. G. Roskamp, Antonius, Oostzee. N. Constant, Montgomery, Gothenburg.

HELVOET 2 Sept. W. de Neef, de Onderneming, Stockton. D. Kennedey, Earl Bathurst, Londen.

BRIELLE 2 Sept. L. S. Pinksterboer, de Goede Hoop, Koningsbergen. — Gisteren nog: D. Dunlop, Batavier (S), Londen.

MAASSLUIS 2 Sept. D. Bradley, Preston, Sunderland. G. Jackson, Ann Guthrie, Hull.

NEW-YORK 6 Aug. (Zeilkl.): Girdy, Sarah, Sheace n. Antwerpen.

GIBRALTAR 19 Aug. Milld, Pilot, Adra n. Antwerpen.

LISSABON 22 Aug. Lund, Odin, Antwerpen n. St. Ubes.

GLASGOW 26 Aug. Rankin, Rotterdam, Rotterdam.

LIVERPOOL 27 Aug. Michell, Mary Ann, Dordrecht. — 29 Aug. Farman, Rosa, dito. Hazewinkel, Anja, Rotterdam. — 28 Aug. (Zeilkl.): Kroon, Catharina Hendrika, dito.

CARDIFF 27 Aug. Mellema, Josina Louisa, Amsterdam. Stutvoet, Gesina Catharina, dito. Lieuwes, de Vriendschap, dito.

COWES 29 Aug. Furber, Hualco, Matanzas n. Antwerpen.

LONDEN 29 Aug. (Zeilkl): Archer, Williams, Rotterdam.

GRAVESEND 30 Aug. Kuiper, Jeune Henri, Antwerpen.

SHEERNESS 29 Aug. De Nicolanda, Cafyro, Antwerpen n. Havana.

HULL 29 Aug. Monkman, Zitella, Rotterdam.

BLYTH 28 Aug. Lough, Ann, Rotterdam.

SUNDERLAND 29 Aug. Petly, Arthur, Vlissingen. . . . . . , Robert, Schiedam.

Aan boord van het schip Ons Genoegen, Kapt. Landzaat, den 2 Sept. van Passaroeang in Texel binnengekomen, bevonden zich, als passagiers: de Jongejufvrouwen Louise Oziembloskie, en Anna Williams; en de Jongeheer George Williams.

VAART OP DEN RIJN.

AMSTERDAM 3 Sept. *In Lading*: naar Frankfort, Vater Rhein, P. Kroll; Duisburg, Fredrich Wilhelm, J. L. Arera; Keulen, Jonge Wilhelmina, C. W. Beijer; Mannheim, Hortensia, H. J. Buschhammer; Wezel, Ypselante, B. Brinkamp; Mainz, Vorsehung, J. Geiss; Rijnschans en Leopoldshaven, Catharina, Ant. Grenshauser; Coblenz, Dolphijn, Jb. Itschert; Urdingen en Neuz, Johanna, J. Hell.

Aangekomen: H. van Rietschooten, Eendragt, van Keulen.

KEULEN 31 Aug. Niets. *In Lading*: naar Rotterdam P. H. A. Kock; naar Amsterdam H. Claasen.

Rijnhoogte te KEULEN, 31 Aug., 8 voet. CAUB 30 Aug., 6 voet, 11 duim.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

UMEA, B. Nielsen, *Eduard*, 1,537 t. Teer, 31 t. Potasch, 333 fult Deelen, 28 st. Balken, Order.

BERGEN, H. E. Hansen, *Anna Catharina*. 126/1, 10/2 t. Traan, C. W. Eckstein; 115/1, 11/2 t. do., Wunderly en Co.; 91/1, 20/2 t. do., van der Schrieck en Co.; 81/1, 40/2 t. do., Bause en Stolte; 50/1, 1/2 t. do., 200 w. Stokvisch, 1 pk. Vellen, Moes en Schutt; 40/1, 21/2 t. Traan, J. Sigrist; 20/1, 8/2 t. do., Hoeven en Lamberts; 300 w. Stokvisch, Reynvaan en Zn.; 73 w. do., A. en F. Haerten; 45/1, 10/2 t. Traan, W. A. Fuchs en Co., te Rotterdam; 15/1 t. do., Suermondt en Co., te Rotterdam; 12/1 t. do., Order.

RIGA, H. G. Winter, *Jeannette*. 1 lad. Hout, Werleman en Lado.

KONINGSBERGEN, R. Reinders, *die Junge Rose*. 45 l. Rogge, 92 bond. Hennep, Wed. F. van Heukelom en Zn.

AALESUND, C. K. Christensen, *Amphitrite*. 201/1, 51/2 t. Traan, 11 w. Stokvisch, 2/2 t. Potasch, Gebr. de Burlett; 66/1, 8/2 t. Traan, Loder en Bley; 54/1, 10/2 t. do., 1 t. Potasch, J. de Booy; 31/1, 6/2 t. Traan, 30 w. Stokvisch, Gebr. Oppenheim en Co.; 15/1, 1/2 t. Traan, Order.

DRAMMEN, J. Busch, *Oscar*. 293 t. Hout, Order.

P. A. Steenfeldt, *Vennerne*. 248 t. Hout, Order.

P. Olsen, *Adeona*. 268 t. Hout, Order.

O. H. Klock, *lille Vennerne*. 170 t. Hout, Hoeven en Lamberts.

FREDERIKSHAVEN, C. F. de Boer, *Concordia*. 1 lad. Deelen, Broms en Co.

ROTTERDAM.

LONDEN, W. Norwood, *Columbine*. 10 b. Katoen, D. Jongeneel Jr.; 25 z. Piment, 34 b. Katoen, 18 cer. Amandelen, 2 k. Wijn, 31 pk., 3 v. en diverse Koopm., Order.

PORTSMOUTH, W. H. Darley, *Jane*. 1 lad. IJzer, J. Laming en Zn.

HAMBURG, M. H. Meyer, *Goede Verwachting*. 2,296 st. Huiden, 600 st. Lood. Order.

SKIVE, N. P. Madsen, *Henriette Christine*. 511 t. Rogge, 326 t. Garst, Mettenius en Co.

PILLAU, A. H. Bekkering, *Gesina*. 49 l. Rogge, Gleichman, Willemse en van der Hoeven.

HANDELBERIGTEN.

KOLONIALE EN ANDERE GOEDEREN.

HÂVRE, 29 Aug. RIJST is minder gevraagd, doch onveranderd in prijs; voor 50 tiersjes Carolina is fr. 26.50 cons. besteed. — INDIGO. 62 kisten Bengaalsche zijn van fr. 9.65 à fr. 11.30, 14 kisten Kurpah van fr. 5 à fr. 6.30, 2 dito Java tot fr. 9.25, en 3 seroenen Carraccas tot fr. 6.25 cons. verkocht.

ANTWERPEN, 2 Sept. SUIKER. 350 kisten blond Havana zijn tot ƒ 17¾ à ƒ 17½ vreemde vlag, en 160 kan. Sourabaya tot ƒ 16¾ nat. vlag afgedaan; 20,000 kilo's Melis en 3,000 kilo's Kandij zijn tot diverse prijzen ter verzending gekocht. In andere artikelen is niets meldenswaard voorgevallen.

ROTTERDAM, 2 Sept. TABAK. Heden werden 50 vaten Maryland, onlangs per het schip *Charlotte* van Baltimore aangevoerd, tot 28 c. verkocht.

SNEEK, 1 Sept. BOTER. Eerste qualiteit ƒ 35 à ƒ 36; minder soort ƒ 28 à ƒ 32.

GRANEN, ZADEN, OLIE, ENZ.

LONDEN 31 Aug. Wij hebben sedert 8 dagen zeer goed en warm weder gehad, en de aanvoeren van alle soorten van *Granen* zijn voor de vraag toereikende geweest. Heden was de aanvoer van inlandsche slechts matig, doch het meerendeel was van zeer geringe hoedanigheid, zoodat eenige partijen zelfs tot 56/. zijn afgegeven. In het algemeen zijn de prijzen van *Tarwe* 2/. lager te noteren. Die in bond zijn onveranderd, daar men het voor zeker houdt, dat het regt op 2/8 deze week zal komen. Een paar klusjes nieuwe *Garst* waren ter markt, waarvoor 40 à 42/. is bedongen. *Boonen* iets lager; witte *Erwten* 2/. lager. *Haver* 6 dr. lager.

De notering der *Tarwe* is als volgt:

	rood.	wit.
Essex, Kent en Suffolk	68.78.	63.76.
Norfolk, Lincoln en York	66.78.	60.76.
Schotsch (nominaal)	50.70.	47.64.
Iersch	56.68.	50.56.

SCHIEDAM, 2 Sept. Van *Rogge* is in de laatste acht dagen slechts een verkoop bekend geworden, as vel 142/2 ℔ nieuwe Reval tot ƒ 205. Men kan voor enkele lasten, 142/2, 143/2 ℔ Riga, niet boven de ƒ 182, ƒ 184 bedingen. In *Garst* is nog al wat omgegaan, doch er zijn geene prijzen genoteerd. Men verliet heden 129/2 ℔ Reval ƒ 168; 126/2, 127/2 ℔ Liebau en Windau à ƒ 165, 166; 125/2 ℔ gedroogde Pommer ƒ 155. *Moutwijn*, dezer dagen tot ƒ 16½ per vat, met goeden handel. Heden is tot ƒ 16¾ vrij wat verkocht, en toch nog koopers over. *Jenever*, Amsterdamsche proef ƒ 20 à ƒ 20½ per vat, zonder fust.

Advertentiën.

TE AMSTERDAM, BIJ C. G. WITHUYS, VERANTWOORDELIJK UITGEVER EN DIRECTEUR.

GEDRUKT BIJ A. ...